

การรับมือของเมืองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ประเทศไทย

Urban Climate Resilience Thailand

พื้นที่น้อย... เพิ่มพื้นที่สีเขียวให้เมืองเชียงใหม่

เมื่อเมืองมีการเปลี่ยนแปลง พัฒนาและขยายตัวอย่างต่อเนื่อง สิ่งหนึ่งที่ขาดไม่ได้คือพื้นที่สีเขียวที่จะช่วยปรับอุณหภูมิของเมืองให้เย็นลง ลดผลกระทบจากเกาะความร้อนเมือง (Urban Heat Island) และช่วยเพิ่มความชุ่มชื้นในอากาศ การปล่อยน้ำเสียและทิ้งขยะลงลำคลอง ปัญหามลพิษทางอากาศที่เลวร้าย การปรับปรุงลำน้ำที่ผ่านมานักจะได้รับการก่อสร้างโดยชุมชนเอง ทำให้ระบบนิเวศเปลี่ยนแปลงไป แต่เทศบาลนครเชียงใหม่ได้ทำการฟื้นฟูชีวิตให้เมืองกลับคืน โดยดำเนินโครงการใช้ประโยชน์ที่ดิน การฟื้นฟูระบบนิเวศและธรรมชาติของพื้นที่ใกล้กับตัวเมืองน้ำไหล ชุมชนกลับมาให้ความสำคัญกับลำน้ำที่หายไปอีกครั้ง

จากความตระหนักถึงการใช้ประโยชน์ที่ดิน และพื้นที่สีเขียวของเมือง เทศบาลนครเชียงใหม่จึงได้ริเริ่ม “โครงการฟื้นฟูระบบนิเวศและส่งเสริมวัฒนธรรมชุมชน พื้นที่แม่กาซอย” ขึ้นภายใต้โครงการเครือข่ายเมืองในเอเชียเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ACCRRN) เพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศของลำน้ำแม่กาซอยใกล้กับตัวเมืองหรือที่เรียกว่า “โครงการฟื้นฟูระบบนิเวศของลำน้ำแม่กาซอย” โดยอาศัยฐานความรู้จากนักวิทยาศาสตร์ และสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อฟื้นฟูพื้นที่สีเขียว และจัดสรรพื้นที่สาธารณะเพื่อประโยชน์แก่ประชาชน การเกษตรกรรม และอื่นๆ

การปรับปรุง-ฟื้นฟูพื้นที่ โดยความร่วมมือร่วมของชุมชนโดยรอบ การริเริ่มฟื้นฟูแบบธรรมชาติ เพื่อฟื้นระบบนิเวศของพื้นที่นี้ได้มากที่สุด และยังเป็น การเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับเมืองเชียงใหม่อีกด้วย

การสร้างความร่วมมือคือหัวใจหลัก

- ➡ สร้างการมีส่วนร่วม ใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและองค์กรต่างๆ รวมถึงชุมชนในพื้นที่โครงการ ได้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการกำหนดทิศทางการฟื้นฟูระบบนิเวศแม่น้ำโขง
- ➡ ประเมินความต้องการที่แท้จริงของชุมชน เพื่อโครงการฟื้นฟูระบบนิเวศพื้นที่แถมกนออกตรงตามความต้องการของชุมชนจริงๆ
- ➡ แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันระหว่างความรู้ทางจำนววิชาการและภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

ความสำเร็จของทั้งชุมชนและเทคโนโลยี

- ➡ การเปลี่ยนแนวการพัฒนาระบบน้ำจากแบบคอนกรีต มาเป็นการฟื้นฟูระบบนิเวศเมืองที่สอดคล้องกับ เมือง สภาวะแวดล้อม และวัฒนธรรม
- ➡ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการออกแบบตามความต้องการของชุมชน
- ➡ เทศบาลมีความตระหนักในการเป็นตัวอย่างที่ดีในการรักษาลำน้ำ
- ➡ การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นเจ้าของและบริหารจัดการพื้นที่
- ➡ เพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมือง และปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวศึกษาธรรมชาติ
- ➡ ฝึกให้ชุมชนรู้จักการทำงานร่วมกับเทศบาลนครเชียงใหม่

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

- ➡ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง องค์กรต่างๆ รวมถึงชุมชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
- ➡ ผู้บริหาร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการทรัพยากรน้ำ และความต้องการของชุมชน ในขณะที่ยังคงไว้ซึ่งวัฒนธรรมของท้องถิ่น
- ➡ จิตอาสาของผู้ที่มีส่วนร่วม การร่วมแรงร่วมใจของประชาชน
- ➡ เอกชนและประชาชนให้ความสนใจ และให้ความร่วมมือในการดูแลลำคลอง และทัศนียภาพในบริเวณพื้นที่ใกล้บ้านและพื้นที่ของตน

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (Thailand Environment Institute - TEI)

16/151 เมืองทองธานี ต.บางพูน อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

โทร. (66 2) 503 3333 แฟกซ์ (66 2) 504 4826-8

www.thaicity-climate.org www.acccrn.org www.tei.or.th

[f/UrbanClimateResilienceThailand](https://www.facebook.com/UrbanClimateResilienceThailand)

Recycled Paper